

Nader onderzoek in verband met de aanleg van een rotonde in Harlingen

Opdrachtgever	MUG ingenieursbureau
Referentie	Van Goethem, J. 2016. Nader onderzoek in verband met de aanleg van twee rotondes in Friesland. A&W-notitie 2649b. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.
Projectcode	2649oud
Status	Concept
Datum	28 juli 2016
Projectleider	J. van Goethem
Autorisatie	R. Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding
 2. Situatieschets en plannen
 3. Gebiedsbescherming
 4. Nader veldonderzoek
 5. Conclusies
- Literatuur

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2
Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden
tel. 0511 – 474764
email: info@altwym.nl
website: www.altwym.nl

1. Inleiding

De Provincie Fryslân is voornemens om twee rotondes aan te leggen. Het gaat om een rotonde aan de N359 bij Oudemirdum en een rotonde op de kruising van de N390 en de N393 bij Harlingen. Voor de aanleg voert MUG ingenieursbureau de voorbereidende werkzaamheden uit, waaronder een quickscan van de omgeving en benodigde vergunningen. Onderdeel van de voorbereiding is het in kaart brengen van hoe de plannen zich verhouden tot de ecologische wet- en regelgeving (Natuurbeschermingswet, Flora- en faunawet, andere relevante kaders). MUG ingenieursbureau heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om dit ecologisch onderzoek uit te voeren.

In juni 2016 heeft een risicoinschatting plaatsgevonden. Het betrof een ecologische bureaustudie met een eerste inschatting van potentieel aanwezige wettelijk beschermde natuurwaarden in en nabij het plangebied. Zowel de aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten als de aanwezigheid van beschermde gebieden is toen in kaart gebracht. Uit deze risicoinventarisatie kwam naar voren dat nader onderzoek noodzakelijk was voordat negatieve effecten van de werkzaamheden op beschermde natuurwaarden konden worden uitgesloten.

Het nader onderzoek betreft ten eerste onderzoek naar vaatplanten op beide locaties en onderzoek naar vissen op de locatie Harlingen. Daarnaast moet voor de locatie Oudemirdum een Nee-tenzij toets worden uitgevoerd in verband met de ligging naast de EHS. Deze locatie ligt tevens naast een gebied dat is aangewezen als 'natuur buiten de EHS'. Beide locaties tenslotte, liggen in gebied dat is aangewezen als weidevogelgebied. Voor beide locaties moet daarom in bestemmingsplannen en verordeningen worden nagegaan welke regels van toepassing zijn op voorgenomen activiteiten. In voorliggende rapportage zijn de resultaten weergegeven van dit nader onderzoek voor deelgebied Harlingen.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

Wijziging wetgeving natuur

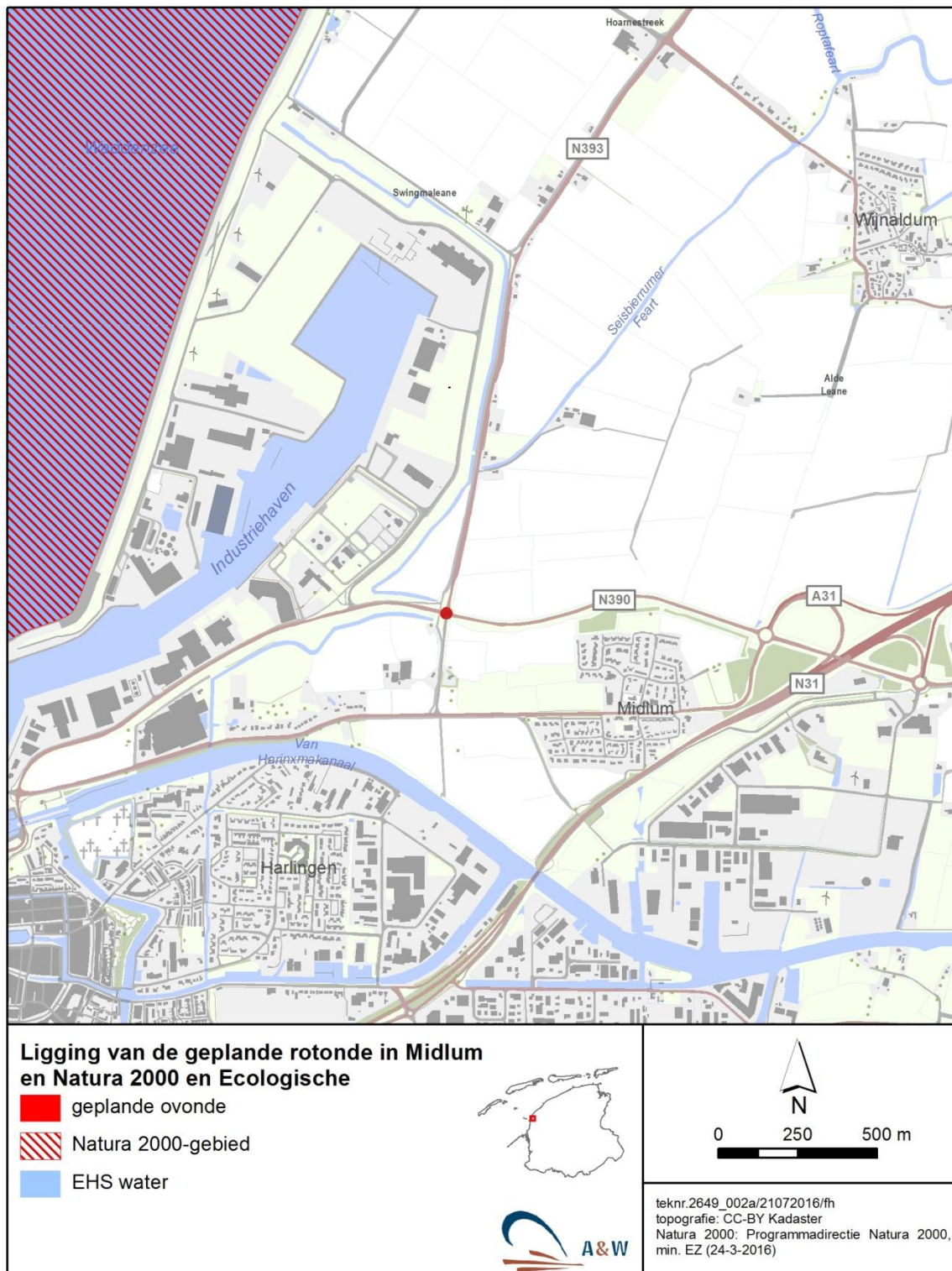
Naar verwachting treedt per 1 januari 2017 de Wet Natuurbescherming in werking. Deze nieuwe wet vervangt de huidige Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

In deze quickscan is uitgegaan van het beoordelingskader volgens de vigerende wet- en regelgeving, dus nog niet volgens de nieuwe Wet Natuurbescherming. Op basis van de huidige informatie ten aanzien van de nieuwe wet, is het mogelijk dat de conclusies van deze quickscan aanpassingen behoeven nadat de Wet Natuurbescherming in werking is getreden. Wij adviseren de opdrachtgever om indien nodig hierover contact met ons bureau op te nemen. Dat kan bijvoorbeeld nodig zijn wanneer de beoogde herinrichting na 1 januari 2017 van start gaat.

2. Situatieschets en plannen

Het plangebied bestaat uit de kruising van de N390 en de N393 nabij Harlingen (zie figuur 2.1). Op deze locatie zal de bestaande kruising worden heringericht waarbij een rotonde wordt aangelegd. Het exacte ruimtebeslag en de exacte werkzaamheden in zowel ruimte als tijd, zijn voor deze ecologische beoordeling nog niet bekend. Er wordt vanuit gegaan dat bestaande wegbermen ter hoogte van het plangebied (zie figuur 2.1) vergraven zullen worden. Ook worden enkele

naastgelegen watergangen en oevers (deels) vergraven. Daarnaast wordt er in deze beoordeling vanuit gegaan dat geen bomen of bosschages worden gekapt.

Figuur 2.1. Ligging van het deelgebied Harlingen.

3. Gebiedsbescherming

3.1 Weidevogelgebieden

Het plangebied maakt deel uit van een gebied dat door de provincie Fryslân is aangewezen voor weidevogels (zie figuur 2.1). Voor de weidevogelgebieden is in bestemmingsplannen en verordeningen nagegaan welke natuurwaarden hier (in potentie) aanwezig zijn en welke regels van toepassing zijn op voorgenomen activiteiten. Daarnaast is tijdens een veldbezoek op 6 juli 2016 de potentie in en rond het plangebied voor weidevogels ingeschat.

Tijdens het veldbezoek is vastgesteld dat het plangebied en de omgeving daarvan een zeer beperkte potentie hebben als weidevogelgebied. De omvang van het plangebied is zodanig beperkt en de verstoring door de aanwezige wegen zodanig groot dat deze op zichzelf geen geschikt leefgebied kunnen bieden aan weidevogels.

Ook de omgeving van het plangebied heeft een zeer beperkte potentie. De omgeving bestaat uit open terrein dat in theorie geschikt is als weidevogelgebied. De inrichting is echter zodanig dat in de praktijk geen geschikt leefgebied aanwezig is. Er werden ten tijde van het veldbezoek aardappels, graan en suikerbieten verbouwd. Op grotere afstand van het deelgebied is wel grasland aanwezig. De aanleg van de rotonde zal echter geen effecten hebben op eventueel daar voorkomende weidevogels. Indien de gronden die momenteel in gebruik zijn als akkerland worden omgevormd tot grasland ten behoeve van weidevogels, zal de aanleg van de rotonde ook niet van invloed zijn op de potentie voor weidevogels. De rotonde is namelijk niet wezenlijk verschillend van het nu aanwezige kruispunt.

Door de aanleg van de rotonde gaat er minder dan 0,5 ha van het weidevogelgebied verloren. Dit betekent dat een verplichting tot weidevogelcompensatie hier niet aan de orde is (zie Verordening Romte 2014).

Conclusies

De plannen voor het aanleggen van een rotonde, hebben geen negatieve effecten op beschermde weidevogelgebieden. Ook is compensatie van verlies aan oppervlak niet aan de orde.

4. Nader veldonderzoek

Uit de risicoinventarisatie is naar voren gekomen dat het voorkomen van beschermde soorten planten en het voorkomen van beschermde vissen niet kon worden uitgesloten. Hieronder zijn de resultaten weergegeven van nader onderzoek naar deze soortgroepen dat heeft plaatsgevonden op 6 juli 2016.

4.1 Planten

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat in de directe omgeving, bij de industriehaven, de middelzwaar beschermde Bijenorchis voorkomt. Tijdens het veldbezoek op 6 juli is specifiek naar deze soort gezocht en is tevens gekeken naar het voorkomen van eventueel andere beschermde soorten. De omstandigheden in het plangebied zijn echter zodanig dat deze geen geschikt leefgebied biedt aan beschermde planten. De bermen worden waarschijnlijk relatief intensief beheerd (klepelbeheer) en de ondergrond is relatief voedselrijk. Het resultaat daarvan is een vrij ruige vegetatie met soorten als Glanshaver, Gestreepte witbol, Kropaar, Kruipende boterbloem en Speerdistel. Hier en daar komen iets bloemrijkere soorten voor zoals Knoopkruid, Pastinaak en Rode klaver. De grootste bloemenrijkdom bevindt zich aan de noordoostzijde van het kruispunt in de berm tussen N393 en

fietspad. Er zijn echter in het gehele deelgebied of de directe omgeving daarvan geen beschermde of bijzondere planten aangetroffen.

Conclusie

Gezien bovenstaande is de conclusie dat geen conflict met de Flora- en faunawet ontstaat bij uitvoering van de plannen ten aanzien van beschermde planten.

4.2 Vissen

Omdat mogelijk oevers en watergangen vergraven worden, is nader onderzoek naar het voorkomen van beschermde vissen uitgevoerd. Het deelgebied ligt binnen het verspreidingsgebied van de zwaar beschermde Bittervoorn.

Het onderzoek op 6 juli is uitgevoerd door middel van elektrovisserij vanuit een boot en met behulp van een schepnet voor de zeer smalle sloten. In de watergang aan de zuidoostzijde van het huidige kruispunt is in het geheel geen vis aangetroffen. In de watergangen aan de noordoostzijde is alleen het tiendoornig stekelbaarsje aangetroffen. In de watergangen aan de westzijde van het kruispunt is juist wel veel vis aangetroffen in zowel aantal individuen als aantal soorten. Het ging daarbij om min of meer algemene vissoorten, waaronder Baars, Blankvoorn, Ruisvoorn, Snoek, Kolblei en Paling. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vissen aangetroffen. Het verdient aanbeveling om bij vergraven en/of dempen van watergangen te werken volgens een goedgekeurde gedragscode zoals die van de Unie van Waterschappen. Op die manier wordt schade aan vis voorkomen en wordt er gehandeld conform de zorgplicht.

Conclusie

Gezien bovenstaande is de conclusie dat er geen conflict met de Flora- en faunawet ontstaat bij uitvoering van de plannen ten aanzien van vissen.

5. Conclusies

Op basis van de voorgaande hoofdstukken kunnen de onderstaande conclusies worden getrokken.

Gebiedsbescherming

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de ecologische wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming.

Soortbescherming

De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van overige beschermde soorten, mits er geen verstoring plaatsvindt van broedende vogels en hun in gebruik zijnde nesten. In de risicoinschatting die eerder is uitgevoerd, is beschreven hoe aan deze voorwaarde kan worden voldaan.

Om schade aan vis te voorkomen, wordt aanbevolen te werken volgens een goedgekeurde gedragscode Flora- en faunawet.

Literatuur

Websites

Waarneming.nl
NDFF